

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

*кафедра політики у сфері боротьби
зі злочинністю та кримінального права*

Кримінальне право України (англ. мовою)

**ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра**

спеціальність 081 «Право»

м. Івано-Франківськ, 2021

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права навчально-наукового юридичного інституту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника».

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: проф. Фріс П. Л., доц. Козич І. В

Програма навчальної дисципліни схвалена на засіданні кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права (протокол № 1 від 29 серпня 2021 року).

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Кримінальне право України (англ.мовою)» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра спеціальності 081 «Правознавство».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність правових норм, що визначають загальні принципи, умови та підставу кримінальної відповідальності; коло діянь, які внаслідок високого рівня суспільної небезпеки визнаються кримінальними правопорушеннями; види і розміри покарання та інші види кримінально-правового впливу, що застосовуються до осіб, які визнані винними у їх скоєнні, а також підстави та умови звільнення від відповідальності та від покарання; комплекс теоретичних положень та практичних завдань щодо аналізу кримінально-правових норм, які визначають злочинність діяння, визначають підстави та умови звільнення від кримінальної відповідальності, встановлюють вид та розмір покарання.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна є базовою для вивчення багатьох дисциплін кримінально-правового циклу, як-от «Кримінальний процес», «Кримінально-виконавче право», «Кримінологія», «Криміналістика» та ін..

Програма навчальної дисципліни складається 2 модулів, що об'єднують 8 **змістових модулів:**

Модуль 1. Інститути Загальної частини кримінального права України

Змістовий модуль 1 «Загальні положення кримінального права»

Змістовий модуль 2 «Елементи складу кримінального правопорушення»

Змістовий модуль 3 «Окремі інститути вчення про злочин»

Змістовий модуль 4 «Вчення про покарання»

Модуль 2. Інститути Особливої частини кримінального права України

Змістовий модуль 5 «Поняття, система та кримінально-правова характеристика злочинів, передбачених Розділами I-V

Особливої частини КК України»

Змістовий модуль 6 «Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами VI-X

Особливої частини КК України»

Змістовий модуль 7 «Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами XIXV Особливої частини КК України»

Змістовий модуль 8 «Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами XVIXX Особливої частини КК України»

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальне право України (англ. мовою)» є набуття студентами необхідних знань та вивчення теоретичних положень, що стосуються основних кримінально-правових інститутів з подальшим застосуванням цих знань у практичній діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є отримання студентами необхідних знань, вмінь та навичок щодо розуміння та практичного застосування положень Загальної та Особливої частини Кримінального кодексу України.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- зміст інститутів кримінального права;
- структуру, змістовне наповнення та тенденції розвитку кримінального законодавства України;
- нормативні акти вищих органів державної влади, що містять в собі кримінально-правові норми, положення міжнародних договорів, що стосуються загальної частини кримінального права;
- рішення Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення кримінального законодавства;
- роз'яснення та узагальнення відповідних положень;

вміти :

- тлумачити та правильно застосовувати кримінальне законодавство України, що визначає загальні підстави і межі кримінальної відповідальності, встановлює коло суспільно небезпечних діянь, які визнаються кримінальними правопорушеннями;
- визначати можливість застосування інститутів звільнення від кримінальної відповідальності та покарання чи його відбування;
- призначати відповідний вид і розмір покарання за вчинений злочин із врахуванням загальних засад призначення покарання, особливостей
- призначення покарань за сукупністю злочинів і сукупністю вироків;
- застосовувати рішення ЄСПЛ при вирішенні практичних ситуацій;
- реалізовувати інші набуті теоретичні знання на практиці.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ІНСТИТУТИ ЗАГАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Змістовний модуль 1 «Загальні положення кримінального права»

Тема 1. Поняття, предмет, метод, завдання, функції, система кримінального права. Наука кримінального права

Поняття кримінального права. Предмет кримінального права. Поняття і види кримінальних правовідносин, їх структура. Виникнення, зміна і припинення кримінальних правовідносин.

Джерела кримінального права. Предмет кримінального права.

Завдання кримінального права. Метод кримінального права.

Система кримінального права. Загальна і Особлива частина кримінального права.

Поняття, значення і система Загальної частини кримінального права. Особлива частина кримінального права, її поняття, значення і система. Єдність Загальної і Особливої частин кримінального права.

Кримінальне право і суміжні галузі права, зв'язок і відмінність між ними. Наука кримінального права, її предмет і функції. Методи науки кримінального права. Зв'язок науки кримінального права з суміжними юридичними науками. Роль кримінально-правової науки. Завдання, що стоять перед наукою кримінального права в сучасному періоді.

Кримінальне право як навчальна дисципліна. Система курсу кримінального права. Література з курсу.

Поняття і значення принципів кримінального права. Законодавче визначення принципів кримінального права та їх практичне значення.

Система принципів кримінального права і їх характеристика.

Тема 2. Поняття, ознаки, структура та тлумачення кримінального закону

Поняття кримінального закону, його ознаки і значення. Кримінальний закон, кримінальне законодавство і кримінальне право.

Чинне кримінальне законодавство України, його система і загальна характеристика. Система кримінального закону. Загальна і Особлива частини кримінального закону. Поняття і види кримінально-правових норм. Структура норм Загальної і Особливої частин кримінального закону.

Гіпотеза, диспозиція і санкція, їх види.

Стаття кримінального закону і норма кримінального права.

Чинність закону про кримінальну відповідальність в часі. Вступ в силу і припинення дії кримінального закону. Час вчинення кримінального правопорушення. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність в часі. Поняття закону, що усуває караність діяння, пом'якшує покарання, або іншим чином поліпшує кримінально-правове положення особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Проміжний кримінальний закон і його чинність.

Чинність кримінального закону по колу осіб. Територіальний, національний, реальний та універсальний принципи чинності закону про кримінальну відповідальність. Поняття громадянина України, іноземного громадянина і особи без громадянства.

Кримінальна відповідальність за вчинений на території України злочин особами, які не підсудні в кримінальних справах судам України.

Правові наслідки засудження особи за межами України.

Видача осіб, які обвинувачуються у вчиненні злочину, та особи, яка засуджена за вчинення кримінального правопорушення.

Чинність кримінального закону в просторі. Поняття території України. Місце вчинення кримінального правопорушення. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених на території України.

Тлумачення кримінального закону. Види тлумачення, їх характеристика. Керівні роз'яснення Пленуму Верховного Суду України по застосуванню кримінального законодавства, їх юридична природа і значення.

Тема 3. Поняття, ознаки та види злочинів

Поняття кримінального правопорушення.

Ознаки кримінального правопорушення та їх характеристика.

Відмінність злочину від інших правопорушень.

Класифікація кримінальних правопорушень, її критерії і кримінально-правове значення. Роль ступеня тяжкості кримінального правопорушення в інститутах і нормах Загальної та Особливої частини кримінального законодавства.

Поняття малозначного діяння. Перспективи впровадження інституту кримінального проступку.

Тема 4. Поняття, ознаки, стадії та форми кримінальної відповідальності

Поняття кримінальної відповідальності, її відмінність від інших видів юридичної відповідальності. Підстава кримінальної відповідальності.

Форми кримінальної відповідальності. Початок і закінчення кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність і покарання.

Змістовний модуль 2 «Елементи складу кримінального правопорушення»

Тема 5. Поняття, структура та види складу злочину

Поняття і значення складу кримінального правопорушення. Співвідношення понять «кримінальне правопорушення» і «склад кримінального правопорушення». Ознаки складу кримінального правопорушення. Види складу кримінального правопорушення.

Склад кримінального правопорушення як основа правильної кваліфікації. Вчинення особою діяння, що містить склад кримінального правопорушення, як підстава кримінальної відповідальності.

Поняття «загального складу кримінального правопорушення». Класифікація складів кримінального правопорушення.

Тема 6. Об'єкт кримінального правопорушення

Поняття і значення об'єкту кримінального правопорушення. Механізм заподіяння шкоди об'єктові кримінального правопорушення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення, їх критерії і значення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення і його значення. Родовий об'єкт кримінального правопорушення і його значення. Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення.

Основний, додатковий і факультативний безпосередній об'єкт кримінального правопорушення. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення. Поняття предмета кримінального правопорушення, його відмінність від об'єкту кримінального правопорушення, знарядь і засобів вчинення кримінального правопорушення. Значення предмета кримінального правопорушення.

Тема 7. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Поняття, ознаки і значення об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Злочинне діяння. Форми злочинного діяння.

Поняття і ознака злочинної дії.

Поняття і ознаки злочинної бездіяльності. Умови відповідальності за злочинну бездіяльність.

Злочинні наслідки. Поняття, види і значення злочинних наслідків. Матеріальні і формальні склади кримінальних правопорушень.

Причинний зв'язок між злочинним діянням і злочинними наслідками, його значення. Кримінально-правові теорії причинного зв'язку і їх філософські основи. Поняття і ознаки причинного зв'язку в кримінальному праві.

Спосіб, засоби, знаряддя, обстановка, час, місце вчинення кримінального правопорушення і їх кримінально-правове значення.

Тема 8. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття і ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення і особа злочинця. Кримінологічне значення особи злочинця.

Суб'єкт кримінального правопорушення - фізична особа. Перспективи впровадження кримінальної відповідальності юридичних осіб.

Вік як одна з ознак суб'єкта кримінального правопорушення. Обставини, покладені в основу визначення віку, з досягненням якого особа може вважатись суб'єктом кримінального правопорушення. Момент досягнення особою віку, з якого настає кримінальна відповідальність. Встановлення віку особи при відсутності документів про її народження.

Осудність, як одна з ознак суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття осудності та її зміст. Поняття та критерії неосудності, кримінально-правове значення неосудності. Відповідальність осіб, які після вчинення кримінального правопорушення захворіли на душевну хворобу, що позбавляє їх можливості усвідомлювати свої дії або керувати ними.

Обмежена осудність та її критерії. Наслідки визнання особи обмежено осудною. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення. Ознаки, що характеризують спеціального суб'єкта кримінального правопорушення і їх визначення в законі. Види (класифікація) спеціальних суб'єктів кримінального правопорушення.

Тема 9. Суб'єктивна сторона складу злочину

Поняття, ознаки і значення суб'єктивної сторони кримінального правопорушення. Поняття і зміст вини. Значення вини у кримінальному праві. Форми вини, критерії їх виділення.

Умисел і його види. Прямий і непрямий (опосередкований) умисел, їх інтелектуальний і вольовий моменти. Визначений (конкретизований) і невизначений (неконкретизований) умисел. Види визначеного умислу. Відповідальність за діяння, вчинені з простим, альтернативним і невизначеним умислом.

Необережність та її види. Злочинна самовпевненість, її інтелектуальний і вольовий моменти. Відмінність злочинної самовпевненості від непрямого умислу. Злочинна недбалість, її інтелектуальний і вольовий моменти. Відмінність злочинної недбалості від злочинної самовпевненості. Випадок (казус) і його відмінність від злочинної недбалості.

Подвійна (змішана) вина. Коло кримінальних правопорушень, в яких можлива подвійна вина. Вплив подвійної вини на визначення кримінального правопорушення умисним чи необережним. Мотив і мета кримінального правопорушення, їх кримінально-правове значення.

Поняття помилки. Юридична і фактична помилки, їх види і кримінально-правове значення. Відмінність помилки від відхилення дії.

Змістовний модуль 3 «Окремі інститути вчення про злочин»

Тема 10. Стадії вчинення злочину

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення, критерії їх виділення. Коло кримінальних правопорушень, в яких можливі стадії їх вчинення. Значення правильного встановлення стадії вчиненого кримінального правопорушення.

Закінчене кримінальне правопорушення. Момент закінчення окремих видів кримінальних правопорушень і практичне значення правильності його встановлення.

Виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення.

Поняття і ознаки готування до кримінального правопорушення. Відмінність готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру його вчинити. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення.

Поняття і ознаки замаху на кримінальне правопорушення. Закінчений і незакінчений замах на кримінальне правопорушення. Поняття і види непридатного замаху. Відмінність замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення і від закінченого кримінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.

Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця. Поняття і ознаки добровільної відмови. Стадії кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова. Форми добровільної відмови. Значення добровільної відмови. Підстави і умови усунення кримінальної відповідальності при добровільній відмові від вчинення кримінального правопорушення.

Діяльне каяття і його відмінність від добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Тема 11. Співучасть у вчиненні кримінального правопорушення

Поняття співучасті у вчиненні кримінального правопорушення, її об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Відмінність співучасті від об'єктивно зв'язаних необережних злочинних діянь, а також від свідомих дій, які об'єктивно сприяли вчиненню кримінального правопорушення, але суб'єктивно не були спрямовані на це, від необережного сприяння умисному кримінальному правопорушенню. Значення інституту співучасті.

Форми співучасті у вчиненні кримінального правопорушення, критерії і значення їх виділення. Характеристика форм співучасті за об'єктивним та суб'єктивним критеріями.

Види співучасників кримінального правопорушення, критерії і значення їх виділення.

Поняття виконавця кримінального правопорушення, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Посереднє виконання кримінального правопорушення.

Поняття організатора кримінального правопорушення, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння.

Поняття підбурювача кримінального правопорушення, об'єктивні і суб'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Провокація кримінального правопорушення. Відмінність підбурювання до кримінального правопорушення від діянь виконавця і організатора злочину та загальних закликів до злочинної діяльності.

Поняття пособника кримінального правопорушення, об'єктивні і необ'єктивні ознаки, що характеризують його діяння. Інтелектуальне і фізичне пособництво. Відмінність пособника від виконавця, організатора і підбурювача кримінального правопорушення.

Підстави і межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Кваліфікація діянь співучасників кримінального правопорушення. Вплив обтяжуючих і пом'якшуючих ознак вчиненого кримінального правопорушення на відповідальність його співучасників. Обставини, що підлягають врахуванню при призначенні покарання співучасникам кримінального правопорушення.

Відповідальність співучасників при незакінченому кримінальному правопорушенні і при невдалій співучасті.

Екссес виконавця кримінального правопорушення. Види екссесу. Вплив екссесу на кримінальну відповідальність співучасників кримінального правопорушення.

Відповідальність за співучасть у кримінальних правопорушеннях із спеціальним суб'єктом.

Добровільна відмова при співучасті, її особливості і вплив на кримінальну відповідальність співучасників кримінального правопорушення.

Відповідальність співучасників кримінального правопорушення.

Поняття причетності до кримінального правопорушення, її відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні. Види причетності до кримінального правопорушення.

Умови відповідальності за заздальгідь необіцяне переховування кримінального правопорушення. Потурання кримінальному правопорушенні. Поняття потурання кримінальному правопорушенні і умови відповідальності за цей вид причетності до кримінального правопорушення.

Тема 12. Множинність злочинів

Поняття і ознаки множинності кримінальних правопорушень. Відмінність множинності кримінальних правопорушень від одиночного кримінального правопорушення. Поняття одиночного (єдиного) кримінального правопорушення. Види одиночних кримінальних правопорушень та їх характеристика.

Множинність кримінальних правопорушень та конкуренція кримінально-правових норм. Кримінально-правове значення множинності кримінальних правопорушень.

Види множинності кримінальних правопорушень, критерії і значення їх виділення.

Поняття і види повторності кримінальних правопорушень. Відмінність повторності від продовжуваного кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення повторності кримінального правопорушення.

Поняття і ознаки сукупності кримінальних правопорушень. Види сукупності кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення сукупності кримінальних правопорушень.

Поняття, види і кримінально-правове значення рецидиву кримінального правопорушення. Особливо небезпечний рецидив.

Тема 13. Обставини, що виключають злочинність діяння

Поняття і ознаки обставин, що виключають злочинність діяння.

Чинне кримінальне законодавство і наука кримінального права про види обставин, що виключають злочинність діяння.

Необхідна оборона. Поняття необхідної оборони і її значення. Умови правомірності необхідної оборони. Уявна оборона і провокація необхідної оборони. Об'єктивні і суб'єктивні ознаки кримінально-караного перевищення меж необхідної оборони.

Затримання злочинця. Умови правомірності затримання злочинця. Відповідальність за перевищення меж затримання злочинця.

Крайня необхідність. Поняття крайньої необхідності і умови її правомірності. Відповідальність за перевищення меж крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

Фізичний або психічний примус. Умови кримінальної відповідальності при вчиненні кримінального правопорушення під впливом фізичного або психічного примусу.

Виконання обов'язкового наказу як обставина, що виключає злочинність діяння. Поняття обов'язкового наказу. Умови відповідальності за виконання злочинного наказу.

Діяння, пов'язане з ризиком та його кримінально-правова характеристика. Кримінально-правова відповідальність за спричинення шкоди при вчиненні діяння, яке пов'язане з ризиком.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації як обставина, що виключає злочинність діяння.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття, підстави і правові наслідки та порядок звільнення від кримінальної відповідальності.

Види звільнення від кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності в зв'язку із дійовим каяттям. Правові підстави такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності із передачею особи на поруки колективу підприємства, установи чи організації. Підстави та умови застосування цього виду звільнення від кримінальної відповідальності. Особи, до яких не застосовується такий вид звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави і умови притягання переданої на поруки особи за вчинене нею кримінальне правопорушення до кримінальної відповідальності.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Строки давності і їх обчислення. Переривання і зупинення перебігу строків давності. Давність притягання до кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, за вчинення яких може бути призначено довічне позбавлення волі. Незастосування строків давності х і його правова підстава.

Звільнення від кримінальної відповідальності на підставі актів амністії та помилування.

Змістовий модуль 4 «Вчення про покарання»

Тема 15. Поняття, мета та система покарань

Поняття і ознаки покарання. Відмінність покарання від інших видів державного примусу і заходів громадського впливу.

Поняття мети покарання. Законодавче визначення мети покарання і її практичне значення. Мета покарання за чинним кримінальним законодавством і її характеристика. Наука кримінального права про мету покарання.

Ефективність покарання. Поняття ефективності покарання, її критерії і показники. Умови підвищення ефективності покарання.

Поняття, ознаки і значення системи покарання.

Види покарань. Класифікація покарань. Основні і додаткові покарання. Покарання, що можуть застосовуватися як основні і як додаткові.

Штраф. Поняття і розміри штрафу. Майно, що може бути вилучене при стягненні штрафу. Заміна штрафу іншим покаранням. Наслідки злісного ухилення при сплаті штрафу.

Позбавлення військового, спеціального звання рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Підстави і порядок застосування цього покарання. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Підстави і умови призначення цього покарання, його строки. Відповідальність за невиконання вироку суду про позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю.

Громадські роботи. Поняття порядок та строки цього виду покарання.

Виправні роботи. Поняття та строки виправних робіт. Розмір відрахування із заробітку засудженого до виправних робіт. Наслідки ухилення і злісного ухилення від відбування виправних робіт без позбавлення волі.

Службові обмеження для військовослужбовців. Поняття, строки та порядок виконання цього виду покарання.

Конфіскація майна. Поняття конфіскації майна та її види. Умови застосування конфіскації майна. Майно, що не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як покарання від так званої спеціальної конфіскації, стягнення безпідставно придбаного майна та відшкодування заподіяної злочином шкоди.

Арешт як вид покарання. Строки та порядок виконання кримінального покарання у вигляді арешту.

Обмеження волі. Поняття строки та порядок виконання покарання у вигляді обмеження волі.

Тримання в дисциплінарному батальйоні. Підстави і умови застосування цього виду покарання і його строки.

Позбавлення волі на певний строк. Поняття і строки позбавлення волі при призначенні цього виду покарання.

Довічне позбавлення волі. Порядок та умови застосування цього виду покарання. Незастосування покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Обмежувальні заходи. Заборона перебувати в місці спільного проживання з особою, яка постраждала від домашнього насильства. Обмеження спілкування з дитиною у разі, якщо домашнє насильство вчинено стосовно дитини або у її присутності. Заборона наближатися на визначену відстань до місця, де особа, яка постраждала від домашнього насильства, може постійно чи тимчасово проживати, тимчасово чи систематично перебувати у зв'язку з роботою, навчанням, лікуванням чи з інших причин. Заборона листування, телефонних переговорів з особою, яка постраждала від домашнього насильства, інших контактів через засоби зв'язку чи електронних комунікацій особисто або через третіх осіб. Направлення для проходження програми для кривдників або пробаційної програми.

Тема 16. Призначення покарань

Загальні засади призначення покарання, їх поняття, зміст. Призначення покарання в межах санкції статті закону, яка передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення і у точній відповідності із Загальною частиною кримінального кодексу. Врахування при призначенні покарання характеру і ступеня суспільної небезпеки вчиненого злочину та особи винного.

Види обставин, що пом'якшують і обтяжують відповідальність та їх характеристика.

Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Умови такого пом'якшення покарання.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Умови і правила призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови і правила призначення покарання за сукупністю вироків.

Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 17. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням та його правові наслідки. Порядок та умови застосування цього виду звільнення. Обов'язки, які покладаються судом на особу при застосуванні звільнення від відбування покарання з випробуванням. Испитовий строк при звільненні від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань при застосуванні цього виду звільнення від відбування покарання.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Порядок та умови застосування цього виду звільнення від відбування покарання. Испитовий строк. Підстави та порядок його скасування.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинення перебігу строків давності. Переривання строку давності. Давність виконання обвинувального вироку, відносно осіб яких було засуджено до довічного позбавлення волі. Особи, до яких давність виконання вироку не застосовується.

Умовно-дostroкове звільнення від покарання. Правові підстави, порядок та строки його застосування. Застосування покарання відносно осіб, які вчинили нові злочини протягом невідбутої частини покарання.

Заміна невідбутої частини більш м'яким покаранням, умови і порядок їх застосування. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Порядок та умови застосування цього виду звільнення. Підстави та порядок його скасування.

Звільнення від відбування покарання в зв'язку з хворобою засудженого. Звільнення від відбування покарання і пом'якшення призначеного покарання в порядку амністії та помилування.

Тема 18. Судимість

Поняття та правові наслідки судимості. Погашення судимості. Строки погашення судимості. Зняття судимості.

Тема 19. Застосування примусових заходів медичного характеру

Поняття та мета примусових заходів медичного характеру.

Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Порядок застосування окремих видів примусових заходів медичного характеру. Підстави передачі особина піклування родичам або опікунам з обов'язковим лікарським наглядом.

Продовження, заміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру їх порядок та підстави.

Примусове лікування. Особи до яких може бути застосоване примусове лікування. Порядок здійснення примусового лікування відносно осіб, засуджених до позбавлення або обмеження волі.

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх

Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Види примусових заходів виховного характеру.

Види покарань, які застосовуються відносно осіб, які вчинили злочин в неповнолітньому віці. Особливості застосування штрафу, громадських та виправних робіт, арешту та позбавлення волі на певний строк до неповнолітніх.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Порядок та умови застосування цього виду звільнення.

Звільнення від відбування покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Види примусових заходів виховного характеру.

Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності та відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання неповнолітніх, порядок та умови його застосування.

Погашення та зняття судимості неповнолітнім.

Тема 21. Кримінально-правова політика

Поняття та місце політики в сфері боротьби зі злочинністю в державній правовій політиці. Підсистеми політики в сфері боротьби зі злочинністю.

Поняття та значення кримінально-правової політики. Завдання, напрямки, рівні, суб'єкти, джерела та принципи кримінально-правової політики.

Взаємозв'язок кримінально-правової політики з іншими підсистемами політики в сфері боротьби зі злочинністю.

Кримінально-правова політика і права людини.

МОДУЛЬ 2. ІНСТИТУТИ ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Змістовий модуль 5. Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами I-V Особливої частини КК України

Тема 1. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, кримінально-правова характеристика і види злочинів проти основ національної безпеки України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Поняття, склад і види злочину. Державна зрада. Поняття і склад злочину. Посягання на життя державного чи громадського діяча. Поняття і склад злочину. Шпигунство. Поняття і склад злочину. Диверсія. Поняття і склад злочину. Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Поняття, склад і види злочину.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Умисне вбивство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Умисне вбивство, вчинене за пом'якшуючих обставин. Доведення до самогубства. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Поняття і види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Домашнє насильство. Поняття і складу кримінального правопорушення. Зараження венеричною хворобою. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Залишення в небезпеці. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконна лікувальна діяльність. Поняття і склад кримінального правопорушення. Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Захоплення заручників. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Торгівля людьми. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Експлуатація дітей. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне поміщення в заклад з надання психіатричної допомоги. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Примушування до шлюбу. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Зґвалтування. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Сексуальне насильство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Примушування до вступу у статевий зв'язок. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Статеві зносини з особою, яка не досягла

шістнадцятирічного віку. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Розбещення неповнолітніх. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Підкуп виборця, учасника референдуму. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення недоторканності житла. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Грубе порушення законодавства про працю. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення права на отримання освіти. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Змістовий модуль 6. Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами VI-X Особливої частини КК України

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти власності

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти власності. Крадіжка. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Грабіж. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Розбій. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Вимагання. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Шахрайство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Поняття і склад кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження майна. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема 7. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Поняття і загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підірваних грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Контрабанда. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Зайняття гральним бізнесом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або

транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Протидія законній господарській діяльності. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Шахрайство з фінансовими ресурсами. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне використання інсайдерської інформації. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконна приватизація державного, комунального майна. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема 8. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти довкілля. Забруднення або псування земель. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Забруднення атмосферного повітря. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Забруднення моря. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу. Поняття і склад кримінального правопорушення. Незаконне полювання. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема № 9. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Створення злочинної організації. Поняття і склад кримінального правопорушення. Бандитизм. Поняття і склад кримінального правопорушення. Терористичний акт. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Фінансування тероризму. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Поняття і склад кримінального правопорушення. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема № 10. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва. Порушення вимог законодавства про охорону праці. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Змістовий модуль 7. Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами XI-XV Особливої частини КК України

Тема № 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Поняття і склад кримінального правопорушення. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення чинних на транспорті правил. Поняття і склад цього кримінального правопорушення.

Тема №12. Кримінальні правопорушення громадського порядку та моральності

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Масові заворушення. Поняття і склад кримінального правопорушення. Хуліганство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Жорстоке поводження з тваринами. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема №13. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Організація або утримання місць для

незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема №14. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Розголошення державної таємниці. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Втрата документів, що містять державну таємницю. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Поняття і склад кримінального правопорушення.

Тема №15. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочинів проти журналістів. Наруга над державними символами. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Поняття і склад кримінального правопорушення. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, судового експерта, працівника державної виконавчої служби, приватного виконавця. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Погроза або насильство щодо журналіста. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу, працівника органу державної виконавчої служби чи приватного виконавця. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Поняття і склад кримінального правопорушення. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконні

придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Змістовий модуль 8. Поняття, система та кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень, передбачених Розділами XVI-XX Особливої частини КК України

Тема №16. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема №17. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, кримінально-правова характеристика та види злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Зловживання владою або службовим становищем. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне збагачення. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Зловживання впливом. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Провокація підкупу. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема № 18. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Примушування давати показання. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення права на захист. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку,

рішення, ухвали або постанови. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду. Поняття, складі види цього кримінального правопорушення. Невиконання судового рішення. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Введення в оману суду або іншого уповноваженого органу. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Поняття і склад кримінального правопорушення. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема № 19. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військові) злочини. Поняття військового кримінального правопорушення. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності ознак підлеглості. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Самовільне залишення військової частини або місця служби. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Дезертирство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Порушення правил поведіння зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Недбале ставлення до військової служби. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Бездіяльність військової влади. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

Тема № 20. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Поняття, кримінально-правова характеристика та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Пропаганда війни. Поняття і склад кримінального правопорушення. Порушення законів та звичаїв війни. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Застосування зброї масового знищення. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Геноцид. Поняття, склад і види кримінального правопорушення. Піратство. Поняття, склад і види злочину. Найманство. Поняття, склад і види кримінального правопорушення.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Конституція України //Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. //Відомості Верховної Ради, 2001, № 25-26, ст.131
3. Кримінальний кодекс України. Затверджений Законом від 28.12.60 //Відомості Верховної Ради, 1961, № 2. ст.14,
4. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 р. Ратифікована СРСР 11 лютого 1964 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
5. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 р. СРСР приєднався до Конвенції 23 березня 1989 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
6. Гельсінський договір з відкритого неба від 24 березня 1992 р. Ратифікований Україною 2 березня 2000 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
7. Генеральна угода про привілеї та імунітети Ради Європи від 2 вересня 1949 р. Україна приєдналась до Угоди 1 жовтня 1996 р //БД НАУ ЕКСПЕРТ
8. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 р. Ратифікована Верховною Радою України 16 січня 1998 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
9. Європейська конвенція про передачу провадження у кримінальних справах від 15 травня 1972 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
10. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
11. Конвенція ООН з морського права від 10 грудня 1982 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
12. Конвенція про відкрите море від 29 квітня 1958 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
13. Конвенція про злочини та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна, від 14 вересня 1963 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
14. Конвенція про континентальний шельф від 29 квітня 1958 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
15. Конвенція про привілеї та імунітети об'єднаних націй від 13 лютого 1946 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
16. Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ від 21 листопада 1947 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
17. Конвенція про спеціальні місії від 16 грудня 1969 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
18. Конвенція про територіальне море і прилеглу зону від 29 квітня 1958 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ
19. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ

20. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні. Затверджене указом Президента України № 198 /93 від 10 червня 1993р. //БД НАУ ЕКСПЕРТ

21. Постанови Пленуму Верховного Суду 1972-2007 //БД НАУ ЕКСПЕРТ

22. Сучасне кримінальне право України: нормативно-правові документи та судово- слідча практика: Хрестоматія. К.: Видавець Паливода А.В., 2005. - 496 с.

ПІДРУЧНИКИ ТА МОНОГРАФІЇ (ДО МОДУЛІВ 1 ТА 2)

1. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина (кредитномодульний курс). Навчальний посібник. - К., 2007. - 208 с.

2. Грищук В.К. Кримінальне право України (загальна частина тести). Навчальний посібник. - Львів, 2007. - 420 с.

3. Грищук В.К. Кримінальне право України. Загальна частина: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. ВНЗ (у вигляді логічних схем) /Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. - К.: Видавничий дім 'Тн Юре 2006. - 567 с.

4. Колос М. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник. - К., 2007. - 608 с.

5. Коржанський М. Й. У головне право України. Частина загальна: Курс лекцій. - К.: Наукова думка та Українська видавнича група, 1996. - 336 с.

6. Коржанський М.Й. Кримінальне право і законодавство України. Частина загальна: Курс лекцій. - К.: Атіка, 2001. - 432 с.

7. Кримінальне право України (у питаннях і відповідях): Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /Міжрегіональна академія управління персоналом /З.Д. Смітєнко (заг. ред.). - К.: МАУП, 2005. - 340 с. 8. Кримінальне право України. Заг. частина /За ред. проф. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - К. - Харків: Юрінком Інтер-Право, 2002. - 340 с.

9. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник /Мельник М.І. (ред.) - Вид. 4-те, перероб. та доп. - К.: Атіка, 2008. - 375 с.

10. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник для студ. вищих навч. закл. /В.В. Сташис (ред.), В.Я. Тацій (ред.). - 3-є вид., перероб. і доп. - К.: Юрінком Інтер, 2007. - 496 с.

11. Кримінальне право України: Альбом схем /Національна академія внутрішніх справ України /В.Я. Горбачевський (заг.ред.). - К.: Атіка, 2003. - 207 с.

12. Кримінальне право України: Навч. посібник /О.М. Омельчук (ред.). - К.: Наукова думка, 2004. - 300 с.

13. Кримінальне право: навч. посібник:альбом схем /О.І. Нікітенко (ред.). - Херсон: Видавець Чуєв С.М., 2007. - 208 с.

14. Кузнецов В.К., Гіжевський В.О. Кримінальне право України: Повний курс у схемах та таблицях:Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. - К.: Кондор, 2005. - 459 с.

15. Левицька Л. В., Мудряк Т. О., Сіренко О. В., Цимбал П. В. Кримінальне право України. Загальна частина (у схемах): Навч. посіб. - Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2005. - 202 с.
16. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студ. юрид. вищ. навч. закладів і ф-тів. - К.: А.С.К., 2001.
17. Михайлов Олександр Євгенович. Кримінальне право України. Загальна частина: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003.
18. Науково-практичний коментар до Кримінального Кодексу України /Відп. ред. С. С. Яценко. - К.- А.С.К., 2002. - 936 с.
19. Науково-практичний коментар до кримінального кодексу України. Загальна частина. Під. ред. Потєбенька М.О., Гончаренка В.Г. К.: Форум, 2001. - 1024 с.
20. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року /За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. - К.: Каннон, А.С.К., 2010. - 1104 с.
21. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року /За ред. Пилипчука П.П. - К.: 2007. - 1100 с.
22. Практика судів України з кримінальних справ (2001 - 2005) /За заг. ред. В. Т. Маля-ренка, В. В. Сташиса; Укладачі: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. - К.: Юрінком Інтер, 2005. - 464 с.
23. Селецький С.І. Кримінальне право України. Загальна частина. Навчальний посібник. - К., 2007. - 264 с.
24. Сич В. О., Філіпов С. О., Чайковський М. Є. Кримінальне право: Загальна частина: Альбом схем: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: ВМУРоЛ «Україна 2003. - 147 с.
25. Сташис В.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. - К., 2007. - 496 с.
26. Фесенко Є.В. Кримінальне право України. Загальна частина. Визначення та схеми. - К., 2007. - 272 с.
27. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Вид. 3-тє, доп. і переробл. Одеса, Фенікс, 2018. 394 с.
28. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина. Конспект курсу лекцій. - Івано-Франківськ: Сімик, 2003. - 360 с.
29. Хохлова І. В., Шем'яков О. П. Кримінальне право України (Загальна частина): Навч. посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів. - Донецьк: Норд-Прес, 2005. - 218 с.
30. Чернишова Н.В, Кримінальне право України: Загальна частина: Навч. посібник. - К.: Атіка, 2003. - 287 с.
31. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. (Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко та ін.) / За ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. К.: Атіка, 2008. 712 с.

32. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: У 2 т. Т.1/ за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Алерта: КНТ: Центр учбової літератури, 2009. 964 с.
33. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: У 2 т. Т.2/ за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Алерта: КНТ: Центр учбової літератури, 2009. 624 с.
34. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: Навчальний посібник, К., 2014. 944 с.
35. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т.1. Луганськ : видавництво «Елтон-2», 2012. 780 с.
36. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т.2. Луганськ : видавництво «Елтон-2», 2012. 704 с.
37. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 9-є вид., переробл. та доповн. К.: Юридична думка, 2012. 1316 с.
38. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т.1 / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-тє вид., допов. Х.: Право, 2013. 376 с.
39. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т.2 / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-тє вид., допов. Х.: Право, 2013. 1040 с.
40. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) [Текст] : навч. посіб. / [Литвинов О. М. та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 327 с.
41. Тютюгін В.І. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: посіб. для підгот. до іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубащенко. Харків: Право, 2016. 155 с.
42. Ступник Я.В. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: навч.-метод. посіб. / Я. В. Ступник; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Юрид. ф-т. Ужгород : Гельветика, 2017. 715 с.
43. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. 10-тє вид., переробл. та доп. К., ВД «Дакор». 2018. 1360 с.
44. Ортинський В.Л. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: навч. посіб. для студентів спец. 081 «Право» / В. Л. Ортинський, К. Б. Марисюк, Я. В. Ступник; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2018. 422 с.
45. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 5 берез. 2018 р. / ред. : О. М. Джужа, А. В. Савченко, В. В. Черней;

Нац. акад. внутр. справ. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1101 с.

46. Колос М.І. Українське кримінальне право: походження, розвиток і сучасність [Текст]: монографія / М. І. Колос ; Нац. ун-т «Остроз. акад.», Навч.-наук. ін-т права ім. І. Малиновського. Київ ; Острог : Освіта України, 2019. 833 с.

47. Тютюгін В.І. Кримінальне право України. Особлива частина [Текст]: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко ; відп. ред. проф. В. І. Тютюгін. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 171 с.

48. Попко В.В. Транснаціональне кримінальне право: міжнародний аспект [Текст]: монографія / В. В. Попко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 431 с.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ПОСІБНИКИ ТА ПРАКТИКУМИ

1. Александров Ю.В. Кримінальне право України: Практикум. - К.: МАУП, 2002. - 104 с.

2. Гацелюк В.О. Кримінальне право України. Частина загальна: 36. тестових завдань. - Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. - 128 с.

3. Дудченко О.С., Полулях В.В. Кримінальне право України. Загальна частина: Навч.- метод. посіб. - Ніжин: Видавництво НДУ ім.М.Гоголя, 2005. - 210 с.

4. Іванов Ю.Ф. Кримінальне право України. Загальна частина: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. - К.: КНЕУ, 2003. - 354 с.

5. Кримінальне право України. Загальна частина: модул. курс:навч.-метод. - О.: Астро-принт, 2007. - 90 с.

6. Кримінальне право. Загальна частина: навч.-метод. посібник /А.С. Беніцький (відп. ред.). - Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2008. - 231 с.

7. Кримінальне право України. Практикум: Навч. посіб. С.С. Яценко (ред.). - К.: Юр-інком Інтер, 2002. - 528 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА (ДО МОДУЛЯ 2)

19. Янко В.М. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ суверенітету українського народу [Текст]: монографія / В. М. Янко. Сєвєродонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2019. 235 с.

20. Пилипенко Є. Об'єкт злочинів, що полягають у перешкоджанні законній діяльності. Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2016. №3. С. 109.

21. Афанасенко С., Стойков І. Злочини проти основ національної безпеки України, що посягають на відносини в політичній сфері. Південноукраїнський правничий часопис. 2015. №3. С. 54-56

22. Прокудін О. Розуміння поняття внутрішньої безпеки України від протиправних посягань у сучасній науці. Судова та слідча практика в Україні. 2016. Вип. 1. С. 96-98
23. Сервецький І. Деякі проблеми кримінальної відповідальності за шпигунство. Юридична наука. 2016. №7. С. 75.
24. Пилипенко Є. Щодо обґрунтованості криміналізації перешкодження законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2016. Вип. 1. С. 267.
25. Гаркуша А. Г. Побої і мордування у кримінальному праві та законодавстві : монографія / А.Г. Гаркуша, В.В. Лень; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, Нац. техн. ун-т «Дніпр. політехніка». Дніпро: Біла К.О., 2018. 123 с.
26. Катеринчук К. Особливості злочинів проти здоров'я особи, що вчиняються на замовлення. Судова апеляція. 2016. №1. С. 46-51.
27. Довгань-Бочкова Н. Домашнє насильство: аналіз об'єктивної сторони складу злочину. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2018. Вип. 66. С. 187-197.
28. Семенюк І. Суб'єкт злочину, передбаченого ст. 117 Кримінального кодексу України: кримінально-правова та криминологічна характеристика. Держава та регіони. Серія: Право. 2015. №4. С. 95
29. Чепура Ю. Визначення об'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 117 КК України (умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини). Актуальні питання публічного та приватного права. 2016. №1. С. 107
30. Алієва О. Деякі проблеми кримінальної відповідальності за незаконне проведення абортів. Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство. 2015. Т. 20. Вип. 2. С. 67-77
31. Зубець Ю. Об'єктивна сторона злочину ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, передбачена ч. 1 ст. 136 КК України. Юридична наука. 2016. №2. С. 60-83.
32. Бандурка І. Об'єкт неналежного виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Право.ua. 2016. №2. С. 114.
33. Підгородинський В.М. Злочини проти честі та гідності особи в теорії кримінального права [Текст]: монографія / В. М. Підгородинський; [наук. ред. Є. Л. Стрельцов] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Юридична література, 2019. 350 с.
34. Харь І. Теоретичні і прикладні проблеми суб'єкта злочинів проти волі, честі та гідності особи за КК України. Юридична наука. 2016. №7. С. 92.
35. Костенко Я. В. Злочини проти дитини: зміст та класифікація. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2017. Вип. 30(2). С. 72-75.

36. Задоя К. Визнання насильницького зникнення злочином *sui generis* за кримінальним правом України: *pro et contra*. Право і громадянське суспільство. 2015. №4. С. 59.
37. Оропай О. Кримінально-правові засади протидії трудовій експлуатації дітей в Україні. Судова апеляція. 2016. №3. С. 63-68.
38. Андрушко А. Об'єктивна сторона незаконного поміщення в психіатричний заклад. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2015. №4 (2). С. 128.
39. Мартинишин Г. Статева недоторканість як об'єкт кримінально-правової охорони в юридичній літературі. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. №18. Т. 2. С. 110-114.
40. Васильєв А., Воскресенська І. Проблемні питання суб'єкта примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК України). Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2016. №3. С. 62.
41. Мартинишин Г. Кримінальна відповідальність за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, за КК України. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2016. Вип. 1. С. 235.
42. Кострицький В. Кримінальна відповідальність за злочини, передбачені ст. 157 КК України. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. 2016. Вип. 3. С. 78-87.
43. Топчій В.В. Кримінально-правові та кримінологічні заходи запобігання злочинам у сфері інтелектуальної власності в Україні [Текст]: монографія / В. В. Топчій. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 408 с.
44. Буряк К. М. Злочини проти професійної діяльності журналістів в Україні: кримінально-правове та кримінологічне дослідження: монографія / К. М. Буряк; ред.: Н. С. Юзікова; Дніпров. гуманітар. ун-т. Дніпро: Середняк Т. К., 2018. 249 с.
45. Лихова С. Злочини проти трудових правовідносин (проблемні питання). Публічне право. 2016. №4. С. 140-148.
46. Ткаченко В., Волощук Т. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про працю. Наука і правоохорона. 2015. №4. С. 126.
47. Канцір В., Сосніна О. Корисливий мотив як кваліфікуюча ознака у складі злочину «Порушення недоторканності приватного життя» (ст. 182 КК України). Наше право. 2016. №1. С. 87-91
48. Харь І. Теоретичні і прикладні проблеми суб'єкта злочинів проти власності. Юридична наука. 2016. №9. С. 69-98.
49. Тертична А. Особливості об'єктивної сторони вимагання (ст. 189 КК України). Часопис Київського університету права. 2016. №2. С. 407.
50. Соловйова А. Актуальні проблеми кримінальної відповідальності за шахрайство, вчинене шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки. Юридична наука. 2016. №8. С. 90.

51. Топчій В.В. Кримінальна відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності [Текст]: навч. посіб. / В.В. Топчій, Г.В. Дідківська. Вінниця: Твори, 2019. 320 с.

52. Корнякова Т.В. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам у сфері паливно-енергетичного комплексу України: монографія / Т. В. Корнякова, В. В. Фінчук; Дніпров. нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпро: Ліра, 2018. 199 с.

53. Федулова І.М. Відмежування складу злочину, передбаченого статтею 206- 2 Кримінального кодексу України, від суміжних складів злочину. Університетські наукові записки. 2017. № 2. С. 123-135.

54. Волинець Р.А. Кримінально-правова охорона фондового ринку: сучасний стан та перспективи вдосконалення: монографія / Р. А. Волинець; Київ. нац. унт ім. Т. Шевченка. Київ: Дакор, 2018. 452 с.

55. Харь І. Теоретичні і прикладні проблеми суб'єкта злочинів у сфері господарської діяльності, передбачених ст. ст. 199-201, 203-1, 203-2, 204-205, 205-1, 206, 206-2, 209, 209-1, 210 КК України. Юридична наука. 2016. №10. С. 157-201.

56. Гулкевич В. Предмет контрабанди культурних цінностей. Вісник прокуратури. 2016. №2. С. 114.

57. Гмирін А. Безпосередній об'єкт злочину незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Юридична наука. 2016. №1. С. 71-84.

58. Дудоров О. Про вдосконалення кримінально-правової заборони, присвяченої фіктивному підприємництву. Публічне право. 2016. №4. С. 131- 139.

59. Демидова Л. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: проблеми кваліфікації в умовах боротьби з корупцією. Науковий вісник Херсонського державного університету (Серія «Юридичні науки»). 2016. №4. Т. 2. С. 57.

60. Бровко В. Проблемні аспекти суб'єктивної сторони умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. №5. С. 78.

61. Черкашин С. Кримінально-правова характеристика доведення до банкрутства. Право і суспільство. 2016. №1. С. 208-213.

62. Кумановський М., Демиденко А. До питання визначення родового об'єкта злочинів проти довкілля. Журнал східноєвропейського права. 2016. №26. С. 60.

63. Іщенко М. Забруднення або псування земель як наслідки у злочині, передбаченому ст. 239 Кримінального кодексу України. Проблеми законності. 2016. Вип. 134. С. 119-128.

64. Шестаков В.Ю. Суб'єктивна сторона складу злочину незаконне полювання. Юридична наука. 2017. № 8. С. 100-109.

65. Турлова Ю. Кримінально-правова характеристика осіб, які вчиняють екологічні злочини. *Право України*. 2016. №2. С. 159-167.
66. Матвійчук В.К. Теоретичні і прикладні проблеми відмежування злочину, передбаченого ст. 242 КК України, від суміжних злочинів і аналогічного адміністративного правопорушення. *Юридична наука*. 2016. № 7. С. 48-59.
67. Арманов М. Проблеми кваліфікації незаконної порубки лісу. *Вісник прокуратури*. 2016. №9. С. 80.
68. Матвеев С. Незаконне полювання: характеристика суб'єктивної сторони складу злочину. *Юридична наука*. 2016. №10. С. 63-71.
69. Кундеус В. Щодо визначення ознак створення злочинної організації, як однієї з форм вчинення злочину, передбаченого ст. 255 КК України. *Форум права*. 2016. №1. С. 135–140.
70. Конопельський В., Гритенко О. Окремі питання кримінально-правового визначення та умов відповідальності у сфері незаконного або неналежного поводження з матеріальними об'єктами підвищеної небезпеки за законодавством деяких зарубіжних країн. *Юридичний бюлетень*. 2015. Вип. 1. С. 62-71
71. Харь І.О. Суб'єкт злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. *Юридична наука*. 2017. № 2. С. 99-124.
72. Лисий О. Кримінально-правова характеристика способів незаконного заволодіння транспортним засобом. *Криміналістичний вісник*. 2016. №2. С. 144.
73. Агаркова А. Організатор як суб'єкт масових заворушень. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. №11. С. 3-6
74. Антонюк О. Способи вчинення хуліганства з використанням вогнепальної або холодної зброї чи предметів, спеціально пристосованих для нанесення тілесних ушкоджень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. №3. С. 192
75. Галемін О. Об'єкт хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або представникові громадськості, який виконує службові обов'язки з охорони громадського порядку, чи іншим громадянам, які припиняли хуліганські дії. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016. №3. С. 198
76. Шаблистий В., Галемін О. Покарання за хуліганство, поєднане з опором особам, наділеними владними повноваженнями, та іншим громадянам, які припиняли хуліганські дії *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2016. №3. С. 76.
77. Харь І.О. Теоретичні і прикладні проблеми суб'єкта складів злочинів проти безпеки виробництва. *Юридична наука*. 2017. № 1. С. 54-66.
78. Кулакова Н. Кримінальна відповідальність за злочини, що посягають на культурну спадщину в країнах Європи. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 18: Економіка і право*. 2015. Вип. 30. С. 170-176

79. Соловійова А., Соловійова А. Кримінально-правова охорона об'єктів археологічної і культурної спадщини в Україні та деяких зарубіжних країнах. Юридична наука. 2016. №5. С. 40.

80. Коваленко І.А. Фальсифікація та обіг фальсифікованих лікарських засобів: кримінально-правове дослідження: монографія / І. А. Коваленко; ред.: Є. Л. Стрельцов; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Гельветика, 2018. 231 с.

81. Коваленко І. Проблеми кваліфікації фальсифікації лікарських засобів або обігу фальсифікованих лікарських засобів. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Вип. 4. С. 97.

82. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку: спеціальні питання кваліфікації, проведення слідчих (розшукових) дій, призначення комп'ютерно-технічних судових експертиз [Текст]: наук.-практ. посіб. / [Б. Б. Теплицький та ін.]. Київ: Паливода А. В. [вид.], 2019. 167 с.

83. Семенюк О. Державна таємниця як предмет злочину. Інформація і право. 2016. №4. С. 85-94.

84. Антипов В. Кваліфікація порушень порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Юридична Україна. 2015. №10-12. С. 131-139.

85. Габуда А. Відмежування злочину, передбаченого ст. 342 Кримінального кодексу України, від суміжних діянь. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2016. №3. С. 207-218.

86. Березнер В. Звільнення від кримінальної відповідальності за підкуп працівника підприємства, установи чи організації: тенденції та суперечності. Держава та регіони. Серія: Право. 2016. №4. С. 74.

87. Куц В., Куц В. Звільнення від кримінальної відповідальності суб'єктів корупційних злочинів: кримінально-правова та кримінально-процесуальна характеристики. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. №4. С. 169.

88. Чернега Ю. Підкуп як родове поняття у кримінальному праві України. Підприємництво, господарство і право. 2016. №8. С. 3-6

89. Бондаренко В. Про суб'єктивну сторону складу злочину, передбаченого статтею 359 КК України. Європейські перспективи. 2016. №3. С. 147.

90. Пасека О. Окремі проблемні аспекти кримінальної відповідальності за незаконне придбання, збут або використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації за КК України. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2016. Вип. 2. С. 301.

91. Акулова Н. Загальна характеристика злочинів, передбачених розділом XVII Особливої частини Кримінального кодексу України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. №18. Т. 2. С. 115-117.

92. Бондаренко О.С. Предмет злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг [Текст] : наук.-

практ. посіб. / О.С. Бондаренко, О.В. Кришевич. Суми: Сум. держ. ун-т, 2019. 313 с.

93. Горпинюк О. Деякі шляхи вдосконалення кримінально-правових норм про корупційні злочини та інші посягання, пов'язані зі службовим зловживанням. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2016. Вип. 2. С. 275.

94. Володавська О. Потерпілий як кваліфікуюча ознака зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Підприємництво, господарство і право. 2016. №10. С. 3-6.

95. Дудоров О. Зловживання впливом: у пошуках істини між «духом» і «буквою» кримінального закону. Право і громадянське суспільство. 2015. №3. С. 136.

96. Шепітько М.В. Злочини у сфері правосуддя: еволюція поглядів та наукові підходи до формування засобів протидії: монографія / М. В. Шепітько; НАПрН України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса. Харків: Право, 2018. 405 с.

97. Карпова Н.Ю. Кваліфікація злочинів проти правосуддя. Курс лекцій [Текст]: навч. посіб. / Н. Ю. Карпова. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 180 с.

98. Калініченко Ю.В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину: монографія / Ю. В. Калініченко; ред.: В. І. Борисов; Нац. акад. прав. наук України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. В. В. Сташиса. Харків: Право, 2018. 251 с.

99. Шнипко О. Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ч. 1 ст. 371 КК України. Юридична наука. 2016. №6. С. 118.

100. Андрушко П. Особливості кримінально-правової кваліфікації притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності в доктрині кримінального права і правозастосовчої практики (частина друга). Юридична Україна. 2016. №1-2. С. 49-113

101. Андрушко П. Особливості кримінально-правової кваліфікації притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: теоретичні орієнтири та правозастосовна практика. Юридична Україна. 2015. №10-12. С. 176-241.

102. Федорчук О. Предмет злочину, передбаченого ст. 376-1 КК України (незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду). Підприємництво, господарство і право. 2016. №11. С. 3-6.

103. Вербицька Н. Представник особи як потерпілий від злочину, передбаченого статтею 398 КК України. Актуальні питання публічного та приватного права. 2016. №2. С. 43.

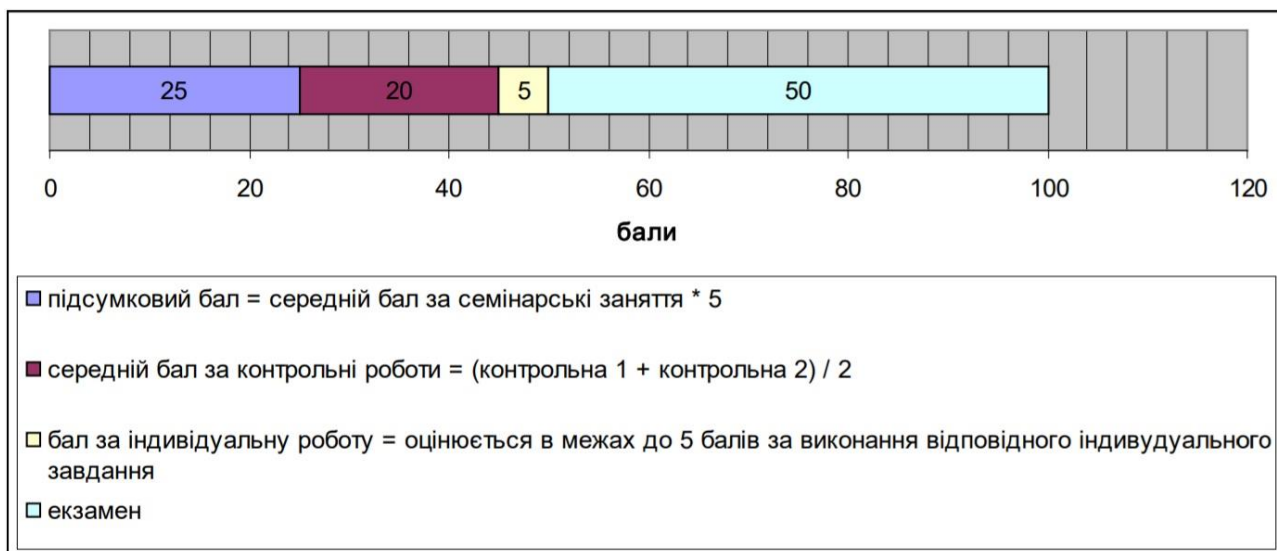
104. Карпенко М.І. Військові злочини: питання теорії, законодавства і практики [Текст]: монографія / М. І. Карпенко. Київ: Національна академія управління, 2019. 458 с.

105. Харитонов С.О. Значення суб'єктивної сторони для кваліфікації військових злочинів. Теорія і практика правознавства. 2018. Вип. 2.
106. Ониськів А. Співвідношення складів злочинів проти порядку проходження військової служби з іншими складами злочинів. Вісник Національної академії прокуратури України. 2016. №4. С. 72-78
107. Харитонов С. Визначення родового об'єкта військових злочинів. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2016. №3. С. 65.
108. Акулова Н. Об'єктивна сторона посягання на життя представника іноземної держави: проблемні питання. Актуальні питання публічного та приватного права. 2016. №3. С. 75.
109. Філяніна Л., Любова Н. Геноцид як один із найжорстокіших міжнародних злочинів. Юридичний науковий електронний журнал. 2016. №5. С. 163.
110. Нікіфорова Т. Звільнення від кримінальної відповідальності за найманство. Університетські наукові записки. 2016. №1. С. 175-182.
111. Юрченко Є.О. Агресія як міжнародний злочин. Молодий вчений. 2018. № 11(2). С. 958-961.
112. Касинюк І.В. Сучасні проблеми міжнародно-правового регулювання кримінальної відповідальності за злочин агресії. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2016. Вип. 38(2). С. 150-153.
113. Важна К. Сутність міжнародного злочину апартеїду відповідно до чинного міжнародного права. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 5. С. 263-266.

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумковий контроль з дисципліни «Кримінальне право України (англ. мовою)» згідно навчального плану здійснюється у формі екзамену за 100-бальною системою навчання. Відповідно до Положення про організацію навчального процесу в навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника бали сумуються за наступною схемою:

Індивідуальні завдання, завдання на контрольні роботи, варіанти завдань для написання екзамену, завдання для самостійної роботи студентів розробляються викладачами дисципліни та затверджуються на засіданні кафедри.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Засоби діагностики, що застосовуються при викладанні дисципліни «Кримінальне право України (англ. мовою)», можна розділити на 2 групи:

- неадаптивні засоби;
- адаптивні засоби.

Неадаптивні засоби:

1. Послідовна вибірка – використовується в основному для діагностики самостійної роботи студента та самодіагностики у вигляді однакових для всіх завдань.

2. Випадкова вибірка – використовується при написанні модульних контрольних робіт і полягає у випадковому виборі для кожного студента підбірки декількох завдань приблизно однакового рівня складності.

3. Ієрархічна (багаторівнева) вибірка – використовується для складання варіантів завдань для складання екзамену і полягає у випадковій підбірці для студента завдань декількох рівнів складності з різних тем, різних типів тощо.

Адаптивні алгоритми враховують безліч параметрів моделі студента і / або навчального матеріалу і застосовуються під час семінарських занять як правило під час усної відповіді студента. Адаптивні методи максимально використовують дані з моделі студента (наприклад, рівень підготовленості студента, рівень неспокою-тривоги, правильність відповіді та ін.) і / або моделі навчального матеріалу (наприклад, взаємозв'язку між окремими питаннями теми) і дозволяють організувати контроль індивідуально для кожного студента, підтримуючи, наприклад, оптимальний для студента рівень складності додаткових запитань або формуючи індивідуальні стратегії контролю з окремої теми, змістового модуля чи дисципліни в цілому в цілому.